

Byggnadsvård i Gävleborgs län

—inspiration till hållbarhet, resurshushållning och entreprenörskap

Torsdagen den 25 april, vid Läns museet Gävleborg i Gävle

Hantverkslaboratoriet vid Göteborgs universitet samt Länstyrelsen i Gävleborgs län inbjuder till en informations- och inspirationsdag om aktuella ämnen inom länets byggnadsvård, för yrkesverksamma och fastighetsägare.

Välkomna!

Program

9.00-9.30 Välkomstfika

9.30-9.45

Hantverkslaboratoriet – nationellt centrum för kulturmiljöns hantverk

Arja Källbom och Andreas Björk

Hantverkslaboratoriet är ett nationellt centrum för kulturmiljövårdens hantverk. Vårt uppdrag är att dokumentera, säkra och utveckla traditionella hantverkskunskaper inom områdena bygghantverk, kulturlandskap och trädgård. Kunskaper som är nödvändiga för att vårda och utveckla kulturmiljöer, men också i arbetet för en hållbar framtid.

9.45-10.30

Voxkedjan förser byggnadsvårdsentreprenader med högkvalitativt virke och produkter från lokala skogar.

Nils Englund, Hälsinge takspån och Martin Karlsson, Lassas Byggnadsvård

Den ekonomiska föreningen med 13 småföretag har ett smart arbetssätt som höjer kvaliteten på regionala byggnadsvårdsinsatser och har också fått stora skogsföretag att införa klassen k-timmer (Kulturtimmer) i sitt sortiment.

10.30-11.00

Ersk-Mats i Hassela – ett hållbart byggnadsminne

Daniel Olsson, Läns museet Gävleborg

Gården anlades som en ensamgård i skogen på 1770-talet. Gården har sedan 1980-talets början kontinuerligt rustats med hög antikvarisk ambitionsnivå. Miljön är numera en öppen visningsgård och sedan 2021 har kommunen bedrivit ett s.k LONA-projekt på gården för att restaurera och utveckla den traditionella markanvändningen. På detta sätt knyts odling och annan markanvändning tätare samman med de bevarade byggnaderna och gör gården ännu mer intressant som ett besöksmål ur många olika aspekter.

11.00-11.30

Erfarenheter av att skydda trätak med förtjockad tjära och tjärfärg

Ludvig Tigerhielm, Öfverselö Byggnadshantverk och Kulturvård

Vilka materialegenskaper och arbetmetoder bidrar till tjärningsbehandlingar med god livslängd?

11.30-12.00

Månghundraårigt dolt återbruk som källa till nya insikter och nyupptäckta skatter.

Lars Nylander, Hälsinglands Museum

Väggmålningar på väv har återbrukats sedan åtminstone 1700-talet på många olika sätt. Vi får höra exempel på fynd som gjorts, samt hur det kan höja vår tids kunskapsnivå kring till exempel byggnader, hantverkare, material och ideal.

12.00-13.00 Lunch

13.00-13.30

Samverkan vid målerientreprenader

Anette Lund, Contexto kulturmiljö och Anders Björklund, BW Måleri

Anette och Anders berättar hur de tillsammans i respektive yrkesroller som antikvarie och målarmästare genomfört lyckade måleriprojekt och delger oss sina erfarenheter, funderingar och frågeställningar som uppkommit i samband med projekten.

13.30-14.15

Vikten av god projektering för tillståndsansökan och entreprenadkvalitet

Nils Englund, Hälsinge takspån och Martin Karlsson, Lassas Byggnadsvård

I ett lyckat, genomfört pilotprojekt kring stavspånstak lades tonvikt på att genomföra tillfredsställande projekteringar för att tidigt få in behovet av högkvalitativt virke från lokala skogar i ansökan och i byggprocessen.

14.15-14.35

Möjligheter med digitala ritverktyg till nytta för byggnadsvård

Andreas Björk, Hantverkslaboratoriet

Digitala ritverktyg kan användas i olika skeden av byggprocessen för att klargöra och dokumentera byggnaders eller byggnadsverks skador eller utformning av konstruktion och byggelement. Verktöget kan användas vid t.ex. projektering eller kunskapsuppbyggnad.

14.35-15.00 Eftermiddagsfika

15.00-15.15

Efterfrågan på hantverkare och konsulter med kulturhistorisk specialkompetens.

Ludvig Tigerhielm, Byggnadsvårdsföretagen

Trots lågkonjunktur har företagen i Byggnadsvårdsföretagen mer än någonsin att göra. Hur tänker vi kring kompetensförsörjning och andra viktiga branschfrågor?

15.15-15.45

Kan vi förändra vårt synsätt och tänka om?

Arja Källbom, Målerikollegiet

Kan det vara mest hållbart att inte måla om?

15.45-16.15

Renovering av Hamrånge kyrka

Ulrika Olsson, Läns museet Gävleborg och Erik Wedelin, Gästrikkestens pastorat

Den inre renoveringen 2019-2022 blev lyckad och till det bidrog en väl sammansatt projektgrupp av beställare, hantverkare och antikvarie. Vi får höra mer om vad som bidrog till de goda resultaten.

16.15 Avslutning

Praktisk information

Har du frågor? Skicka e- post till arja.kallbom@conservation.gu.se eller ring 070-6573475.

Avgift

För arrangörer och föredragshållare är seminariet avgiftsfritt.

För övriga är deltagaravgiften 500 SEK + moms inkl. fika. Vi går ut och äter men var och en tar då sin egen nota. Faktura skickas per post.

Anmälan

Anmälan senast den 23 april, lämnas via [denna länk](#).

GÖTEBORGS UNIVERSITET

[Hantverkslaboratoriet](#)

*är ett nationellt centrum för kulturmiljöns hantverk, med Göteborgs universitet som huvudman.
Hantverkslaboratoriet utgör en plattform och resurs för hantverkare inom kulturmiljövården.*

Foto: Arja Källbom